

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Aine	Liiketaloustiede Laskentatoimi	Päivämäärä	17.4.2003
Tekijä(t)	Niina Tamminen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	92
Otsikko	Yrityksen taloushallinnon rooli prosessijohtamista soveltavassa organisaatiossa		
Ohjaaja(t)	Professori Pekka Pihlanto Lehtori Tuula-Marja Vilja		

Tiivistelmä

Tutkimuksessa tavoitteena on kuvata ja analysoida prosessijohtamisen ja toimintolaskennan käytönoton vaikutusta yrityksen taloushallinnon rooliin. Tarkastelussa korostuu erityisesti prosessijohtamisen ja toimintolaskennan vaikutukset yrityksen budjetointi- ja raportointi järjestelmiin. Tutkimusmetodologiaksi on valittu toimintanalyttinen tutkimusote. Tutkimus on tehty case –tutkimuksena. Empiirinen tutkimusaineisto on kerätty teemahaastattelujen sekä osallistuvan havainnoinnin avulla. Case –yritys on suomalaisen energiakonsernin eräs tuloyksikkö (myös juridinen yhtiö), jossa prosessijohtamismalli, sekä toimintolaskenta osana prosessijohtamista, otettiin käyttöön vuoden 2002 syksyllä.

Prosessijohtaminen on yrityksen johtamista prosessien avulla. Prosessijohtamisen toteuttaminen edellyttää muutoksia sekä ajattelu- että toimintatavoissa.. Prosessijohtaminen ei edellytä funktionaalisen organisaation purkamista. Prosessien kuvaamisen taustalla on olemassa olevien toimintatapojen kuvaaminen sekä niiden muuttaminen ja erityisesti kehittäminen. Toimintolaskenta on prosessijohtamisen kanssa hyvin yhteensopivaksi todettu laskentainnovaatio. Toimintolaskennan avulla voidaan tiimien jäsenille tuottaa helposti ymmärrettävää ja tarkkaa laskentainformaatiota toiminnoista ja niiden kehittymisestä, sekä niistä koostuvista prosesseista. Tiimit ovat jonkin yrityksessä määritellyn prosessin osa. Toimintolaskennan tuottaman informaation osalta on keskeistä uskalletaanko sen perusteella tehdä oikeita päätöksiä. Jotta toimintolaskennasta muodostuisi keskeinen ohjausväline yrityksessä, on se integroitava osaksi yrityksen taloushallinnon perusjärjestelmää. Otettaessa prosessijohtaminen ja toimintolaskenta johtamis- ja laskentakäytännöiksi yrityksen raportointi- ja budjetoitikäytäntöjä on muutettava prosesseja paremmin palveleviksi.

Prosessijohtamisen ja toimintolaskennan implementoinnin seurauksena case –yrityksen koko taloushallinnon rooli sekä laskentahenkilöiden työnkuva muuttui controller –roolimallia muistuttavaksi. Taloushallinnon perusjärjestelmää ei ollut tarvetta muuttaa., koska toimintolaskennan implementointi perusjärjestelmään onnistui helposti. Case –yrityksen raportointijärjestelmä sekä -käytäntö muuttui oleellisesti ja budjetoitikäytäntö muuttui jonkin verran. Yrityksessä otettiin käyttöön uusi raportointijärjestelmä yrityksen sisäiseen raportointiin. Ohjelman avulla taloushallinnolla on mahdollisuus erilaisten raporttien tuottamiseen. Monipuolisia raportteja on mahdollista muodostaa raportointijärjestelmästä milloin tahansa. Yrityksen kaikki raportointi on tulevaisuudessa tarkoitus toteuttaa uuden järjestelmän avulla. Budjetoinnin osalta muutoskohteina olivat uudet prosessikohtaiset toiminnot, joiden mukaan budjetoitiin. Budjetoinnin tarkkuus parani ja budjetointiin osallistuu prosessijohtamisen mukaisen tiimiajattelun myötä merkittävästi enemmän henkilöitä kuin aiemmin.

Asiasanat	prosessijohtaminen, toimintolaskenta, ABC, taloushallinto
Muita tietoja	Salassa pidettävä 30.5.2008 saakka. Laitoksen johtajan päätös 12/03.